

Materieel strafrecht

Werkcollege 8 (week 24) medeplegen

Wat zijn de relevante feiten volgens het hof en de rb en geef weer hoe het hof tot vrijspraak van alle van moord/doodslag verdachte leden komt

Het gerechtshof heeft de veertien Nomads (Limburgse Hells Angels) die verdacht werden van strafbare betrokkenheid bij de dood van drie clubleden te Limburg vrijgesproken.

De advocaat-generaal ging ervan uit dat zij in de 'meetingroom' van het clubhuis zijn vermoord en eiste daarvoor 20 jaar cel, of 15 jaar indien alleen doodslag bewijsbaar zou

zijn. Voor twee van de verdachten die niet bij de meeting waren werd vrijspraak geëist.

Het hof stelt wel vast dat zich in de meetingroom een 'ingrijpend incident' heeft voorgedaan dat verband hield met de dood van de slachtoffers, maar er blijven teveel vragen open over wat zich precies heeft afgespeeld.

Zo is niet komen vast te staan wie de fatale schoten heeft gelost. Ook is niet duidelijk geworden of de slachtoffers alle 3 in de meetingroom zijn doodgeschoten of dat een of meer van hen elders zijn omgebracht. Deze onbeantwoorde vragen staan in de weg aan de

Strafrechtelijke aansprakelijkheid van de in de meetingroom aanwezige Nomads voor de dood van de slachtoffers.

In het arrest wordt afstand genomen van het scenario waarvan de rechtbank was uitgegaan. Dat hield in dat 1 v/d slachtoffers uit een raam was gevallen, waarna hij was teruggebracht naar de meetingroom en daar om het leven gebracht. Omdat de aanwezige verdachten zich toen niet hebben gedistantieerd, terwijl ze dat wel hadden gekund, veroordeelde de rechtbank hen voor medeplegen van doodslag op dat slachtoffer tot 6 jaar gevangenisstraf. Het Hof leidt echter af dat het letsel van het slachtoffer niet past bij dit scenario.

Zou het hof tot een andere conclusie met betrekking tot het medeplegen zijn gekomen als vast zou staan dat alle levensberovingen in de meetingroom hadden plaatsgevonden in aanwezigheid van alle verdachten?

Nee dan nog kan niet worden vastgesteld wie van de verdachten zich al dan niet heeft aangesloten bij het opzet van diegenen die de dood van de slachtoffers hebben gewild en uitgevoerd.

Waarom kon de verdachte in Overval te Oirschot door zijn enkele aanwezigheid in de hechte groep overvallers wel als medepleger van de gewapende overval worden beschouwd en de aanwezige members in de Nomads zaak niet?

Het medeplegen in het arrest Overval van Oirschot werd afgeleid uit het feit dat het hier om een hechte, intensief en planmatig nauw samenwerkende dadergroep ging en uit het feit dat de verdachte zich niet van de ze groep had gedistantieerd op een moment dat dat volgens het hof wel kon.

De Nomands komen geregeld bij elkaar. Ze zijn een hechte groep, maar de meetings zijn niet gericht op doden.

Het hof heeft vastgesteld dat de nomads zich niet hadden kunnen distantiëren van het plotselinge geweld op slachtoffers 2 en 3.

Criteria voor medeplegen

Sportkantine: (rechtsoverweging 5.3)

De verdachte in deze zaak ging op een avond naar een clubhuis. De verdachte wist dat zijn vrienden daar gingen inbreken. Zelf ging de verdachte niet mee naar binnen. Hij bleef buiten voor het clubhuis staan. Zijn vrienden braken in, stalen bier en snoepgoed en kwamen daar weer mee naar buiten. Was dit wel of geen medeplegen van diefstal met braak? Was hier sprake van ‘volledige en nauwe samenwerking’?

De Hoge Raad overwoog dat de verdachte geen uitvoeringshandelingen van de inbraak had gepleegd. Ook kon uit de bewijsmiddelen niet worden afgeleid dat de verdachte meeding met de inbrekers ter uitvoering van een gezamenlijk plan om in te breken en dat de verdachte daarbij volledig en nauw met de inbrekers heeft samengewerkt.

Het enkele meelopen, wachten tot de inbraak is uitgevoerd en meedelen in de buit is in de ogen van de Hoge Raad niet voldoende voor medeplegen. Er moet kunnen worden vastgesteld dat de dader betrokken is geweest bij het opstellen van een gemeenschappelijk plan.

Bacchus

Een man schiet met een pistool op de deur van een discotheek. Achter de deur bonden zich enkele bezoekersters van de disco die door de kogel werden getroffen. Twee meisjes kwamen om het leven. De dader had wraak willen nemen op de portier van de discotheek die hem de toegang had geweigerd. De portier bleef buiten schot.

In dit arrest gaat het om de vraag of de broer van de schutter medepleger van de doodslag was.

De verdachte was met zijn broer en zwager naar discotheek Bacchus gegaan. E zijn op een gegeven moment uit de disco gezet door de portier, vervolgens zijn ze een vuurwapen gaan halen en zijn teruggekeerd naar de disco. Toen ze geen toegang kregen tot de disco heeft de broer van de verdachte op de deur van de disco geschoten.

Het niet distantiëren is een factor die kan meewegen bij het medeplegen.

Het enkele niet distantiëren of niet ingrijpen is niet voldoende voor medeplegen. Dit zijn wel relevante factoren voor het medeplegen wanneer kan worden vastgesteld dat de medepleger beschikkingsmacht over het gebeuren heeft in de zin dat hij het gebeuren had kunnen verhinderen door in te grijpen of door weg te gaan. Het medeplegen wordt hier gekoppeld aan de aanwezigheid bij een reeds opeenvolgende gebeurtenissen. Beginnend bij de ruzie in de disco, het eruit gezet worden, het uiten van dreigende taal en gebaren, het ophalen van het pistool. Deze gang van zaken en de rol daarbij van de verschillende verdachten is zodanig dat de niet schietende verdachte als medepleger kan worden aangemerkt

Kun je een reden bedenken waarmee de aanwezige verdachten wel voor de drie moorden/doodslag konden worden veroordeeld?

Murray arrest van het hof van de rechten van de mens

Alle Nomads beriepen zich op hun zwijgrecht.

In het Murray arrest werd het volgende besloten:

Het zwijgen van de verdachte mag op zich geen misdrijf uitmaken en mag niet direct bestraft worden. Het stilzwijgen mag ook niet het enige zijn voor een veroordeling.

Het mag nooit een determinerende factor zijn : wanneer een rechter maar over enkele aanwijzingen van schuld beschikt kan het zwijgen hem er niet van overtuigen te veroordelen.

Wanneer de rechter daarentegen over voldoende serieuze bewijzen beschikt, mag het stilzwijgen van de verdachte een weerslag hebben op de waardering van de elementen ten laste. Dit kan zeker het geval zijn als deze een uitleg noodzakelijk maken die de verdachte zou moeten kunnen geven .In zo'n geval kan uit het uitblijven van een verklaring door een simpele redenering met het gezond verstand geconcludeerd worden dat er gewoon geen verklaring is en dat de beklaagde schuldig is. Door zo'n redenering wordt volgens het Hof de bewijslast niet omgekeerd en komt het vermoeden van onschuld dus niet in gevaar.

In deze zaak was er zo weinig bewijs dat je niet alleen op zwijgrecht mag veroordelen.